

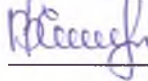
Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк. 11. 1

Вченою радою факультету
гірничо-екологічного

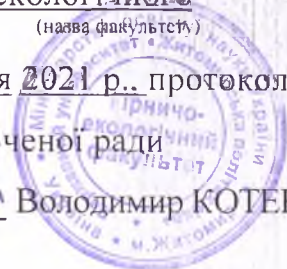
(назва факультету)

30 серпня 2021 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 5 «Стратегія сталого розвитку»

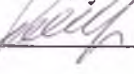
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 101 «Екологія»
освітньо-професійна програма «Екологія»
факультет гірничо-екологічний
кафедра екології

Схвалено на засіданні кафедри
екології

(назва кафедри)

28 серпня 2021 р., протокол № 7

Завідувач кафедри

Ірина КОЦЮБА

Розробник: кандидат технічних наук, доцент Марія КОРБУТ

Житомир
2021 – 2022 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Галузь знань 10 «Природничі науки»	нормативна (нормативна, за вибором)	
Модулів – <u>1</u>	Спеціальність 101 «Екологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>2</u>		2	2
Загальна кількість годин - <u>90</u>		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 6 самостійної роботи – <u>12</u>	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		<u>10</u> год.	<u>6</u> год.
		Практичні	
		<u>20</u> год.	<u>10</u> год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
<u>60</u> год.	<u>74</u> год.		
Вид контролю: <u>екзамен</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33 % аудиторних занять, 67 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 18 % аудиторних занять, 82 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення з передумовами формування засад сталого розвитку, особливостей впровадження принципів сталого розвитку, надання студентам навичок і вмінь розробки стратегій сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з передумовами формування засад сталого розвитку;
- вивчення сутності та основних понять і принципів Концепції сталого розвитку;
- аналіз особливостей впровадження принципів сталого розвитку;
- отримання навичок і вмінь розробки стратегій сталого розвитку адміністративно територіальних одиниць;
- ознайомлення з практикою реалізації управлінських рішень щодо стратегій сталого розвитку.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія»:

K04. Здатність розробляти та управляти проектами.

K15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.

K20. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 101 «Екологія»:

ПР02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.

ПР03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.

ПР8. Уміння доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 4

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку

Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку

Ключові етапи розвитку концепції сталого розвитку. Конференція ООН з оточуючого людину середовища (Стокгольм, 1972 р.). Звіт Міжнародної комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє» (1987 р.). Конференція ООН з довкілля і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.). Саміт тисячоліття ООН (Нью-Йорк, 2000 р.). Всесвітній саміт зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.). Конференція ООН зі сталого розвитку Ріо+20 (Ріо-де Жанейро, 2012 р.). Саміт ООН зі сталого розвитку (Нью-Йорк, 2015 р.)

Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку

Концепція сталого розвитку. Реалізація Цілей сталого розвитку. Моніторинг виконання Цілей сталого розвитку. Україна: від Цілей розвитку тисячоліття до Цілей сталого розвитку. Відмінність Цілей сталого розвитку від цілей розвитку тисячоліття.

Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030

Цілі сталого розвитку.

Ціль 1. Подолання бідності

Ціль 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства

Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя

Ціль 4. Якісна освіта

Ціль 5. Гендерна рівність

Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови

Ціль 7. Доступна та чиста енергія

Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання

Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура

Ціль 10. Скорочення нерівності

Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад

Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво

Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату

Ціль 14. Збереження морських ресурсів

Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші

Ціль 16. Мир, справедливість та сильні інститути

Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку

Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку

Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 5

Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». Цілі сталого розвитку, адаптовані для України (2015–2030 роки). Національні завдання ЦСР. Законодавча база з питань розроблення стратегічних та програмних документів розвитку регіонів (областей) та територіальних громад в Україні.

Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування

Практичне застосування Стратегій сталого розвитку. Організація роботи над Стратегією сталого розвитку. Формування робочої групи. Проведення стратегічного аналізу, формування профілю територіальної громади. Формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей. Формування системи стратегічних та оперативних цілей. Формування ймовірних сценаріїв розвитку, вибір пріоритетного сценарію. Формалізація механізму реалізації стратегії. Підготовка плану заходів з реалізації стратегії та оцінка фінансового забезпечення реалізації стратегії. Розроблення системи моніторингу реалізації стратегії. Оприлюднення, громадське обговорення та ухвалення стратегії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 6

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку								
Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку	10	2	2	6	10	2	2	10
Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку	10	2	2	6	10	-	2	14
Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030	40	2	6	32	40	2	2	10
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	60	6	10	44	60	4	6	34
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку								
Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року	10	2	2	6	10	2	2	20
Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування	20	2	8	10	20	-	2	20
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	30	4	10	16	30	2	4	40
ВСЬОГО	90	10	20	60	90	6	10	74

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 7

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Ключові етапи розвитку концепції сталого розвитку – детальний огляд (доповіді)	2	2
2	Відмінність Цілей сталого розвитку від Цілей розвитку тисячоліття.	2	2
3	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030 Ціль 1 – Ціль 5	2	
4	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030 Ціль 6 – Ціль 11	2	
5	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030 Ціль 12 – Ціль 17	2	
6	Законодавча база з питань розроблення стратегічних та програмних документів розвитку регіонів (областей) та територіальних громад в Україні	2	2
7	Організація роботи над Стратегією сталого розвитку. Формування робочої групи. Проведення стратегічного аналізу, формування профілю територіальної громади.	2	2
8	Формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей. Формування системи стратегічних та оперативних цілей. Формування ймовірних сценаріїв розвитку, вибір пріоритетного сценарію.	2	
9	Формалізація механізму реалізації стратегії. Підготовка плану заходів з реалізації стратегії та оцінка фінансового забезпечення реалізації стратегії.	2	
10	Розроблення системи моніторингу реалізації стратегії. Оприлюднення, громадське обговорення та ухвалення стратегії.	2	2
РАЗОМ		20	10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 8

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку

Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем:

- Конференція ООН з оточуючого людину середовища (Стокгольм, 1972 р.);
- Звіт Міжнародної комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє» (1987 р.);
- Конференція ООН з довкілля і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.);
- Саміт тисячоліття ООН (Нью-Йорк, 2000 р.);
- Всесвітній саміт зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.);
- Конференція ООН зі сталого розвитку Ріо+20 (Ріо-деЖанейро, 2012 р.);
- Саміт ООН зі сталого розвитку (Нью-Йорк, 2015 р.).
- Доповідь «Наше спільне майбутнє» («Our common future»)
- Декларація Конференції ООН з проблем довкілля
- Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку.
- Порядок денний на ХХІ століття.
- Рамкова конвенція ООН щодо змін клімату
- Конвенція щодо збереження біологічного різноманіття.
- Декларація щодо напрямку розвитку, охорони та використання лісів.
- Декларація тисячоліття ООН
- Йоганнесбурзька декларація зі сталого розвитку.

Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку

Самостійно ознайомитись з цілями розвитку тисячоліття. Підготувати доповідь

Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030

Підготувати презентацію по одній з ЦСР.

Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року

Підготувати доповіді з презентаціями за наступними темами:

1. Стратегічне бачення сталого розвитку України.
2. Керівні принципи стратегії.
3. Національні цілі сталого розвитку України (стратегічні цілі 1-7, доповідь за кожною темою окрема)
4. Впровадження стратегії

Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування

Самостійно ознайомитись з основними кроками створення Стратегій сталого розвитку для територіальної громади

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 9

7. Індивідуальні завдання

Розробити Стратегію сталого розвитку для Вашого рідного міста або територіальної громади, детально розробив всі послідовні етапи організація роботи над Стратегією:

1. Формування робочої групи.
  2. Проведення стратегічного аналізу, формування профілю територіальної громади.
  3. Формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей.
  4. Формування системи стратегічних та оперативних цілей.
- Формування ймовірних сценаріїв розвитку, вибір пріоритетного сценарію.
5. Формалізація механізму реалізації Стратегії.

8. Методи навчання

1. Лекції (докладне викладення навчального матеріалу) із застосуванням мультимедійного обладнання; самостійне опрацювання навчального матеріалу із використанням конспекту лекцій та основної навчальної літератури.

2. Практичні заняття – більш глибокий розгляд висвітлених на лекції питань, підготовка доповідей за темою занять, виступ на семінарах.

3. Контроль навчальної роботи – тестування з теоретичного матеріалу, співбесіда з проблемних питань, доповіді на семінарських заняттях.

9. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить у наступних формах:

1. Опитування на заняттях.
2. Самостійні письмові роботи на 5-7 хв.
3. Оцінювання самостійної роботи студентів.
4. Виконання КМР.

Підсумковий контроль вивчення дисципліни здійснюється шляхом складання екзамену.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 10

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
T1	T2	T3	T4	T5	100
20	20	20	20	20	

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FХ	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Методичні вказівки для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Стратегія сталого розвитку» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 101 «Екологія» та спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища» (автори: Корбут М.Б., Давидова І.В.). 2020. 63 с. Електронне видання. (Протокол НМР №1 від 21.05.2020 р.).
2. Стратегія сталого розвитку: еколого - економічний аспект / [І. В. Замула, Г. В. Кірейцева, М. Б. Корбут та ін.]. – Житомир: Електронне видання, оприлюднене на інформаційному порталі ЖДТУ, 2017. – 200 с.
3. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Проект 2017
https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-23.07- 05.01/101.00.1/М/ОК5- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 11 / 11

Допоміжна література

1. Методичні рекомендації для врахування цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад
https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/UNDP_MetRecommendation_v03.pdf
2. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с. ISBN 978-617-7069-33-0
3. Сталый розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 296 с. ISBN 978-617-7582-57-0
4. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М.Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М.Боголюбова – К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. – 446 с. ISBN 978-966-2393-65-1

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Ресурси та публікації щодо сталого розвитку в Україні
<http://sdg.org.ua/ua/resources-2>
2. Цілі Сталого Розвитку в Україні: Пакет інформаційних матеріалів
<http://sdg.org.ua/ua/resources-2/107-tsili-staloho-rozvytku-v-ukraini-paket-informatsiinykh-materialiv>
3. Цілі сталого розвитку що треба знати органам місцевого самоврядування
https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.pdf
4. Цілі сталого розвитку 2016-2030
<http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
5. Цілі сталого розвитку в Україні
<http://sdg.org.ua/ua>